

Niels Eriksen: ... og det er også rigtigt, at vi fra venstres og de konservatives side ikke ville tage stilling i landbokommissionen, men ønskede sagen henvist til markedsudvalget ud fra den naturlige betragtning, at vi i mit parti forventede at kunne få yderligere oplysninger om, hvordan man havde ordnet forholdene i andre lande. Ministeren erkendte, at spørgsmålet om at gøre forkøbsretten gældende for alle landbrug overhovedet ikke har været behandlet i landbokommissionen. Det synes jeg er utilbørligt: at træffe en så vidtgående beslutning uden overhovedet at spørge denne forsamling, som dog i disse spørgsmål skulle være den mest sagkyndige. Derfor finder jeg dette angribeligt.

Den højtærede justitsminister sagde, at det ikke var hensigten at socialisere Danmarks jord gennem anvendelse af forkøbsretten, og det kan jo være beroligende, men jeg vil dog gerne sige, at den bemyndigelse, landbrugsministeren her får, indebærer muligheden. Det er vel i virkeligheden den mest vidtgående bemyndigelse, der nogen sinde i dette ting er givet en minister.

Ellers vil jeg gerne sige til den højtærede minister, der mente at vide, hvordan jeg agtede at stemme om de forskellige lovforslag, at ministeren må have et usædvanlig stærkt syn, når han kan se, hvad der rører sig i min sjæl; men for at aflaste ministerens tankevirksomhed, skal jeg dog her sige, at jeg fortsat vil stemme imod hele dette lovkompleks, som jeg tror er til skade både for dansk landbrug og skadeligt for vor erhvervsmæssige udvikling i det hele taget.

Jacob Sørensen: Jeg vil gerne takke ministeren for den detaljerede gennemgang af de tanker, som vi i vor forhandlingskitse har gjort gældende med hensyn til tilbudspligten. Jeg er dog stadig væk uenig med den højtærede minister i konklusionen, idet jeg mener, at vore tanker kunne føre til en lovgivning, der fuldt ud ville give kommunerne det, de har brug for, og det på en sådan måde at kommunerne blev

stillet langt friere og mere tilfredsstillende. Jeg mener også stadig væk, at risikoen for høj pris er større ved forkøbsretsprincippet end efter vort forslag. Det tror jeg ud fra den forudsætning, at jeg regner med og er sikker på, at gennemførelsen af reglerne om tilbudspligt vil føre til, at de fleste handler, som kommunerne foretager med indkøb af jord, vil komme til at foregå på ganske normal måde. Efter at sælgeren har meddelt kommunen, at nu skal ejendommen sælges, vil det i de fleste tilfælde komme til normal handel mellem sælgeren og kommunen.

Men jeg forstår altså på den højtærede minister, at der ikke er grundlag for en fremtidig drøftelse ud fra de tanker, vi har gjort os, og det må vi så tage til efterretning.

Viggo Hauch: Ved den afstemning, som vi for et øjeblik siden afholdt her i tinget, synes jeg, visse ting blev klaret. Regeringspartierne har i dagens forhandling kredset meget om, i hvilket omfang den fredelige og saglige debat, der var ført fra oppositionspartiernes side, var udtryk for virkelig forhandlingsvenlighed, og i hvilket omfang de forudsætninger, som vi har stillet op i vore forhandlingskitser, var udtryk for ultimata til regeringen.

Nu har regeringen jo selv givet svaret, som viser, at det er ganske unødvendigt for regeringen at stille disse spørgsmål. Udvalgsarbejdet har — i hvert fald i det udvalg, jeg har haft med at gøre — klart vist, at de lovforslag, som den højtærede finansminister har fremsat for folketinget, mangler adskilligt i tilbundsående undersøgelser, før det vil være rigtigt at gøre dem til lov. Vi har gerne villet medvirke til at prøve på i fællesskab at nå de mål, som der under tidligere forhandlinger fra begge sider er givet udtryk for at vi godt ville nå. Det har bevirket, at vi har ført vor tale på en sådan måde, at intet skulle forhindre os i under et udvalgsarbejde at komme hinanden nærmere. Men uanset at også rege-